

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ 20 ΜΑΪΟΥ 2013

ΘΕΜΑ Α

A1. Θεωρία σχολικού βιβλίου, σελ. 28

A2. Θεωρία σχολικού βιβλίου, σελ. 14

A3. Θεωρία σχολικού βιβλίου, σελ. 87

A4. α) Λ

β) Σ

γ) Λ

δ) Λ

ε) Λ

ΘΕΜΑ Β

B1. Υπολογίζουμε το $\lim_{x \rightarrow -1} \frac{\sqrt{x^2+x+1}-1}{x^3+x^2} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow -1} \frac{(\sqrt{x^2+x+1}-1) \cdot (\sqrt{x^2+x+1}+1)}{x^2(x+1) \cdot (\sqrt{x^2+x+1}+1)} =$

$$= \lim_{x \rightarrow -1} \frac{(\sqrt{x^2+x+1})^2 - 1}{x^2(x+1) \cdot (\sqrt{x^2+x+1}+1)} = \lim_{x \rightarrow -1} \frac{x^2+x+1-1}{x^2(x+1) \cdot (\sqrt{x^2+x+1}+1)} = \lim_{x \rightarrow -1} \frac{x(x+1)}{x^2(x+1) \cdot (\sqrt{x^2+x+1}+1)} =$$

$$= \lim_{x \rightarrow -1} \frac{1}{x(\sqrt{x^2+x+1}+1)} = \frac{1}{(-1) \cdot 2} = -\frac{1}{2}$$

Άρα έχουμε: $P(\omega_1) = -\frac{1}{2} \left(-\frac{1}{2} \right) = \frac{1}{4}$

Βρίσκουμε την $f'(x)$, έχουμε: $f'(x) = \left(\frac{x}{3} \ln x \right)' = \left(\frac{x}{3} \right)' \ln x + \frac{x}{3} (\ln x)' = \frac{1}{3} \ln x + \frac{x}{3} \cdot \frac{1}{x} = \frac{1}{3} \ln x + \frac{1}{3}$

Ο ρυθμός μεταβολής της f ως προς x όταν $x = 1$ είναι $f'(1) = \frac{1}{3} \ln 1 + \frac{1}{3} = \frac{1}{3} \cdot 0 + \frac{1}{3} = \frac{1}{3}$, άρα $P(\omega_3) = \frac{1}{3}$

B2. Έχουμε $A' = \{\omega_2, \omega_3\}$

Ισχύει $\{\omega_3\} \subseteq A'$ άρα έχουμε: $P(\omega_3) \leq P(A')$, δηλαδή $\frac{1}{3} \leq P(A')$

• Θα δείξουμε την ανισότητα $P(A') \leq \frac{3}{4}$

Έστω ότι η ανισότητα που ζητείται ισχύει, δηλαδή $P(A') \leq \frac{3}{4} \Leftrightarrow 1 - P(A) \leq \frac{3}{4} \Leftrightarrow P(A) \geq \frac{1}{4}$

Όμως $\{\omega_1\} \subseteq A$ άρα έχουμε: $P(\omega_1) \leq P(A)$, δηλαδή $\frac{1}{4} \leq P(A)$

B3. Επειδή: $P(A') = \frac{3}{4} \Leftrightarrow 1 - P(A) = \frac{3}{4} \Leftrightarrow P(A) = 1 - \frac{3}{4} \Leftrightarrow P(A) = \frac{1}{4}$

Όμως $P(A) = P(\omega_1) + P(\omega_4) \Leftrightarrow \frac{1}{4} = \frac{1}{4} + P(\omega_4) \Leftrightarrow P(\omega_4) = 0$

Ισχύει $P(\omega_1) + P(\omega_2) + P(\omega_3) + P(\omega_4) = 1 \Leftrightarrow \frac{1}{4} + \frac{1}{3} + P(\omega_2) + 0 = 1 \Leftrightarrow P(\omega_2) = 1 - \frac{1}{4} - \frac{1}{3} \Leftrightarrow$

$\Leftrightarrow P(\omega_2) = 1 - \frac{7}{12} = \frac{5}{12}$

$A - B = \{\omega_4\}, B - A = \{\omega_3\}$

Άρα $(A - B) \cup (B - A) = \{\omega_3, \omega_4\}$

Επομένως $P[(A - B) \cup (B - A)] = P(\omega_3) + P(\omega_4) = \frac{1}{3} + 0 = \frac{1}{3}$

Έχουμε: $A' = \{\omega_2, \omega_3\}, B' = \{\omega_2, \omega_4\}$

Άρα $A' - B' = \{\omega_3\}$, επομένως έχουμε $P(A' - B') = P(\omega_3) = \frac{1}{3}$

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Επειδή η μικρότερη παρατήρηση είναι 50, το αριστερό άκρο της πρώτης κλάσης θα είναι 50 άρα οι κλάσεις θα είναι της μορφής: $[50, 50 + c), [50 + c, 50 + 2c), [50 + 2c, 50 + 3c), [50 + 3c, 50 + 4c)$, θεωρώντας ως c το πλάτος της κλάσης. Επειδή η κεντρική τιμή της 4^{ης} κλάσης είναι 85, θα έχουμε:

$$\frac{(50 + 3c) + (50 + 4c)}{2} = 85 \Leftrightarrow 100 + 7c = 170 \Leftrightarrow 7c = 70 \Leftrightarrow c = 10$$

Γ2. Έχουμε ότι: $f_4 = 2f_3, \delta = 75$.

Ο παρακάτω πίνακας παίρνει τη μορφή:

Κλάσεις	x_i	f_i
[50, 60)	55	
[60, 70)	65	
[70, 80)	75	
[80, 90)	85	
Σύνολο		

Έχουμε ότι: $\bar{x} = x_1 f_1 + x_2 f_2 + x_3 f_3 + x_4 f_4 \Leftrightarrow 74 = 55 \cdot f_1 + 65 \cdot f_2 + 75 \cdot f_3 + 85 \cdot 2 f_3 \Leftrightarrow$

$$74 = 55 \cdot f_1 + 65 \cdot f_2 + 245 \cdot f_3 \quad (1)$$

Στην κλάση $[70, 80)$ πλάτους 10 έχουμε σχετική συχνότητα f_3

Στο διάστημα $[70, 75)$ πλάτους 5 έχουμε σχετική συχνότητα x

Τα παραπάνω ποσά είναι ανάλογα, άρα: $\frac{10}{5} = \frac{f_3}{x} \Leftrightarrow x = \frac{f_3}{2}$

Μέχρι τη διάμεσο $\delta = 75$ έχουμε 50% των παρατηρήσεων, άρα $f_1 + f_2 + \frac{f_3}{2} = 0,5 \Leftrightarrow f_1 + f_2 = 0,5 - \frac{f_3}{2} \quad (2)$

Έχουμε ότι: $f_1 + f_2 + f_3 + f_4 \stackrel{(2)}{=} 1 \Leftrightarrow 0,5 - \frac{f_3}{2} + f_3 + 2 f_3 = 1 \Leftrightarrow 3 f_3 - \frac{f_3}{2} = 0,5 \Rightarrow 6 f_3 - f_3 = 1 \Leftrightarrow$

$$\Leftrightarrow 5 f_3 = 1 \Leftrightarrow f_3 = \frac{1}{5} = 0,2$$

$$\text{Άρα } f_4 = 2 f_3 = 2 \cdot 0,2 = 0,4$$

$$(2) \Leftrightarrow f_1 + f_2 = 0,5 - \frac{0,2}{2} \Leftrightarrow f_1 + f_2 = 0,5 - 0,1 \Leftrightarrow f_1 + f_2 = 0,4 \Leftrightarrow f_2 = 0,4 - f_1$$

$$(1) \Leftrightarrow 74 = 55 f_1 + 65(0,4 - f_1) + 245 \cdot 0,2 \Leftrightarrow 74 = 55 f_1 + 26 - 65 f_1 + 49 \Leftrightarrow 10 f_1 = 1 \Leftrightarrow f_1 = \frac{1}{10} \Leftrightarrow f_1 = 0,1$$

$$\text{Άρα } f_2 = 0,4 - 0,1 \text{ άρα } f_2 = 0,3$$

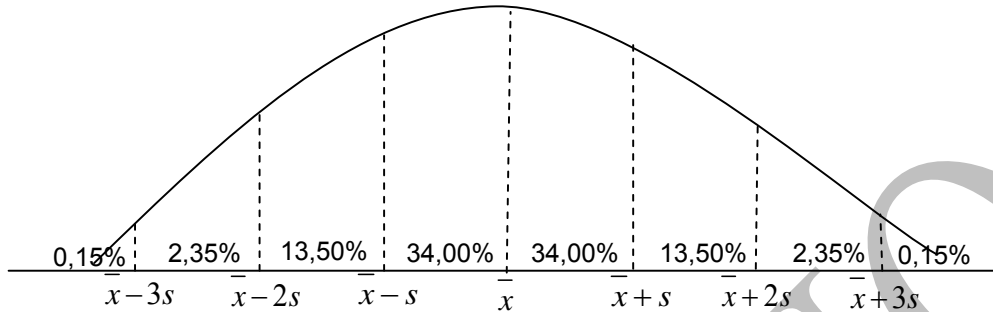
Ο πίνακας γίνεται:

Κλάσεις	x_i	f_i
$[50, 60)$	55	0,1
$[60, 70)$	65	0,3
$[70, 80)$	75	0,2
$[80, 90)$	85	0,4
Σύνολο		1,00

Γ3. Αν v_1, v_2, v_3, v_4 οι αντίστοιχες συχνότητες και $\bar{\psi}$ η μέση τιμή των παρατηρήσεων που είναι μικρότερες του 80, τότε:

$$\begin{aligned}
 \bar{\psi} &= \frac{v_1 x_1 + v_2 x_2 + v_3 x_3}{v_1 + v_2 + v_3} = \frac{\frac{v_1 x_1}{v} + \frac{v_2 x_2}{v} + \frac{v_3 x_3}{v}}{\frac{v_1}{v} + \frac{v_2}{v} + \frac{v_3}{v}} = \frac{f_1 x_1 + f_2 x_2 + f_3 x_3}{f_1 + f_2 + f_3} = \frac{0,1 \cdot 55 + 0,3 \cdot 65 + 0,2 \cdot 75}{0,1 + 0,3 + 0,2} = \frac{5,5 + 19,5 + 15}{0,6} = \\
 &= \frac{40}{0,6} = \frac{400}{6} = \frac{200}{3}
 \end{aligned}$$

Γ4.

Επειδή η κατανομή είναι κανονική θα πρέπει $\bar{x} + 2s = 74$, $\bar{x} - s = 68$

$$\begin{aligned}
 (1) \quad & \bar{x} + 2s = 74 \\
 (2) \quad & \bar{x} - s = 68
 \end{aligned}
 \Leftrightarrow
 \begin{cases}
 \bar{x} + 2s = 74 \\
 2\bar{x} - 2s = 136 (+) \\
 \hline
 3\bar{x} = 210 \Leftrightarrow \bar{x} = 70
 \end{cases}$$

Επομένως $\bar{x} - s = 68 \Leftrightarrow 70 - s = 68 \Leftrightarrow s = 2$

Έχουμε $CV = \frac{s}{|\bar{x}|} = \frac{2}{70} < \frac{7}{70} = \frac{1}{10}$

Ισχύει $CV < 10\%$ άρα το δείγμα είναι ομοιογενές.

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. $f(x) = x \ln x + \kappa, x > 0, \kappa \in \mathbb{Z}$ με $\kappa > 1$

$$f'(x) = (x)' \ln x + x(\ln x)' = \ln x + x \frac{1}{x} = \ln x + 1$$

Η εφαπτομένη (ε) της C_f στο σημείο $(1, f(1))$ είναι $y = \lambda x + \beta$ με $\lambda = f'(1) = 1$, δηλαδή $y = x + \beta$

Για $x = 1$ έχουμε $f(1) = 1 \cdot \ln 1 + \kappa = \kappa$

Άρα για $x = 1$ και $y = \kappa$ έχουμε: $\kappa = 1 + \beta \Leftrightarrow \beta = \kappa - 1$

Επομένως $y = x + \kappa - 1$

• Σημείο τομής της (ε) με $x'x$

Για $y = 0$ έχουμε $x = 1 - \kappa$ δηλαδή $A(1 - \kappa, 0)$

• Σημείο τομής της (ε) με $y'y$

Για $x = 0$ έχουμε $y = \kappa - 1$ δηλαδή $B(0, \kappa - 1)$

$$\text{Ισχύει } E = (OAB) = \frac{1}{2} |\kappa - 1| |1 - \kappa| = \frac{1}{2} (\kappa - 1)(\kappa - 1) = \frac{(\kappa - 1)^2}{2}$$

$$\text{Όμως } E < 2 \Leftrightarrow \frac{(\kappa - 1)^2}{2} < 2 \Leftrightarrow (\kappa - 1)^2 < 4 \Leftrightarrow \kappa^2 - 2\kappa + 1 < 4 \Leftrightarrow \kappa^2 - 2\kappa - 3 < 0 \Leftrightarrow \kappa \in (-1, 3)$$

Όμως $\kappa \in \mathbb{Z}$ με $\kappa > 1$, άρα $\kappa = 2$

Δ2. α) Έστω y_i οι τεταγμένες των 50 σημείων της (ε) με $i=1,2, \dots, 50$

Η εφαπτομένη (ε) της Cf για $\kappa = 2$ γίνεται $y = x+1$

Επομένως έχουμε $y_i = x_i + 1$

$$\text{Ισχύει } \bar{y} = \bar{x} + 1 \Leftrightarrow 31 = \bar{x} + 1 \Leftrightarrow \bar{x} = 30$$

β) Έστω W_1, W_2, \dots, W_{50} οι καινούριες τετμημένες και $\bar{W} = 31$ η νέα μέση τιμή των τετμημένων

$$\text{Έχουμε: } \bar{W} = \frac{(W_1 + W_2 + \dots + W_{20}) + (W_{21} + \dots + W_{35}) + (W_{36} + \dots + W_{50})}{50} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow 50 \cdot 31 = (x_1 + 3) + (x_2 + 3) + \dots + (x_{20} + 3) + (x_{21} + \dots + x_{35}) + (x_{36} - \lambda) + (x_{37} - \lambda) + \dots + (x_{50} - \lambda)$$

$$\Leftrightarrow 1550 = (x_1 + x_2 + \dots + x_{20}) + (x_{21} + \dots + x_{35}) + (x_{36} + x_{37} + \dots + x_{50}) + 60 - 15\lambda \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow 1550 = 50 \cdot 30 + 60 - 15\lambda \Leftrightarrow 50 = 60 - 15\lambda \Leftrightarrow 15\lambda = 10 \Leftrightarrow \lambda = \frac{10}{15} = \frac{2}{3}$$

Δ3. Μελετούμε την συνάρτηση $f(x) = x \cdot \ln x + 2$ ως προς την μονοτονία, έχουμε: $f'(x) = \ln x + 1, x > 0$

$$f'(x) = 0 \Leftrightarrow \ln x + 1 = 0 \Leftrightarrow \ln x = -1 \Leftrightarrow \ln x = -\ln e \Leftrightarrow \ln x = \ln e^{-1} \Leftrightarrow x = \frac{1}{e}$$

$$f'(x) > 0 \Leftrightarrow \ln x + 1 > 0 \Leftrightarrow \ln x > -1 \Leftrightarrow \ln x > -\ln e \Leftrightarrow \ln x > \ln \frac{1}{e} \Leftrightarrow x > \frac{1}{e}$$

x	0	$\frac{1}{e}$	$+\infty$
$f'(x)$		-	+
$f(x)$		↘	↗

Ο.Ε.

Η $f \downarrow$ στο $(0, \frac{1}{e}]$ και η $f \uparrow$ στο $[\frac{1}{e}, +\infty)$

Επειδή η $f \uparrow$ στο $[\frac{1}{e}, +\infty)$ και $\frac{1}{e} < \alpha < \beta < \gamma < e$ θα έχουμε: $f(\frac{1}{e}) < f(\alpha) < f(\beta) < f(\gamma) < f(e)$

επιπλέον βρίσκουμε:

$$f'(\frac{1}{e}) = \ln \frac{1}{e} + 1 = \ln 1 - \ln e + 1 = 0$$

$$f(e) = e \ln e + 2 = e + 2$$

$$f(\frac{1}{e}) = \frac{1}{e} \ln \frac{1}{e} + 2 = -\frac{1}{e} + 2$$

Άρα $2 - \frac{1}{e} < f(\alpha) < f(\beta) < f(\gamma) < e + 2$

Επομένως οι τιμές των παρατηρήσεων σε αύξουσα σειρά είναι: $0 = f'\left(\frac{1}{e}\right) < f(a) < f(\beta) < f(\gamma) < f(e)$

$$\text{Άρα } R = f(e) - f'\left(\frac{1}{e}\right) = e + 2 - 0 = e + 2$$

$$\text{Δίνεται ότι } \alpha^\alpha \cdot \beta^\beta \cdot \gamma^\gamma = e^7,$$

$$\text{επομένως } \ln(\alpha^\alpha \cdot \beta^\beta \cdot \gamma^\gamma) = \ln e^7 \Leftrightarrow \ln \alpha^\alpha + \ln \beta^\beta + \ln \gamma^\gamma = 7 \ln e \Leftrightarrow \alpha \ln \alpha + \beta \ln \beta + \gamma \ln \gamma = 7 \quad (1)$$

Έστω \bar{z} η μέση τιμή των παραπάνω παρατηρήσεων, έχουμε:

$$\begin{aligned} \bar{z} &= \frac{f(\alpha) + f(\beta) + f(\gamma) + f'\left(\frac{1}{e}\right) + f(e)}{5} = \frac{(\alpha \ln \alpha + 2) + (\beta \ln \beta + 2) + (\gamma \ln \gamma + 2) + e + 2 + 0}{5} \\ &= \frac{\alpha \ln \alpha + \beta \ln \beta + \gamma \ln \gamma + 6 + e + 2}{5} = \frac{7 + 6 + e + 2}{5} = \frac{13 + e + 2}{5} \end{aligned}$$

Δ4. α) Επειδή $f'(x) > 0$ για $x > \frac{1}{e}$ έχουμε ότι για $x > \frac{1}{e}$ η εφαπτομένη σχηματίζει με τον x ' x οξεία γωνία,

$$\text{άρα } A = \{t_{11}, t_{12}, \dots, t_{30}\}, \text{ άρα } N(A) = 20.$$

Επειδή ο δειγματικός χώρος Ω , αποτελείται από ισοπίθανα, απλά ενδεχόμενα, ισχύει ο κλασικός ορισμός

$$\text{της πιθανότητας, άρα } P(A) = \frac{N(A)}{N(\Omega)} = \frac{20}{30} = \frac{2}{3}$$

β) Έχουμε $f(t) > f'(t) + 1 \Leftrightarrow t \cdot \ln t + 2 > \ln t + 1 + 1 \Leftrightarrow t \cdot \ln t + 2 > \ln t + 2 \Leftrightarrow$

$$t \cdot \ln t > \ln t \Leftrightarrow t \cdot \ln t - \ln t > 0 \Leftrightarrow (t-1) \ln t > 0 \quad (1)$$

$$\left. \begin{array}{l} \alpha \nu \quad t < 1 \Leftrightarrow \ln t < \ln 1 \Leftrightarrow \ln t < 0 \\ \text{και } t - 1 < 0 \end{array} \right\} \text{ άρα } (t-1) \ln t > 0$$

Συνεπώς η σχέση $f(t) > f'(t) + 1$ ισχύει για κάθε $0 < t_i < 1$ με $i = 1, 2, \dots, 29$

$$\text{άρα } B = \{t_1, t_2, \dots, t_{29}\}$$

Ζητείται η πιθανότητα του ενδεχομένου $A \cap B = \{t_{11}, t_{12}, \dots, t_{29}\}$

$$\text{άρα } P(A \cap B) = \frac{N(A \cap B)}{N(\Omega)} = \frac{19}{30}$$

Επιμέλεια: Δημήτρης Δούνας
Επαμεινώνδας Μόρος